

Тазкия дарслари (218-дарс) Яхшиликнинг барча тури шу оятдадир

19:00 / 18.02.2023 1893

Аллоҳ таоло шундай марҳамат қиласи:

أَلْبَرَ وَلِكَنَّ وَالْمَغْرِبُ الْمَشْرِقُ قِبَلَ وُجُوهُكُمْ تُولُوا أَنَّ الْبَرَ لَيْسَ

وَالْكِتَبُ وَالْمَلِئَةُ الْآخِرُ وَالْيَوْمُ بِاللَّهِ ءَامَنَ مَنْ

وَأَلْيَتَمَى الْقُرْبَى ذَوِي حُجَّةٍ عَلَى الْمَالِ وَءَاتَى وَالنَّىٰئَنَ

وَأَقَامَ الرِّقَابِ وَفِي وَالسَّاِيلِينَ السَّبِيلِ وَأَبْنَ وَالْمَسَكِينَ

عَهْدُوا إِذَا بَعْهَدُوهُمْ وَالْمُؤْفُونَ الزَّكَوَةَ وَءَاتَى الصَّلَاةَ

الَّذِينَ أُولَئِكَ الْبَأْسِ وَحِينَ وَالضَّرَاءِ الْبَأْسَاءِ فِي وَالصَّابِرِينَ

الْمُنَقُونَ هُمْ وَأُولَئِكَ صَدَقُوا

١٧٧

«Яхшилик юзингизни машриқ ёки мағриб томонга буришингизгина эмас. Лекин яхшилик - Аллоҳга, охират кунига, фаришталарга, китобга, набийларга иймон келтирган ва молини яхши кўра туриб, яқин қариндошларга, етимларга, мискинларга, йўқсил йўловчига, тиланчиларга ва қул озод қилишга берган ҳамда намозни тўкис адо этган, закотни берган киши ҳамда аҳд қилганда аҳдига вафо

қилувчилар, йўқчилик, қийинчилик ва шиддат вақтида сабр қиласиганларни кидир. Ана ўшалар содиқ бўлганлардир. Ана ўшалар, ўшаларгина тақводорлардир», деган (Бақара сураси, 177-оят).

Ўтган азизларимиздан Суфён Саврий ушбу оятни ўқиб туриб:

«Яхшиликнинг барча тури шу оятдадир», деганлар.

Ибн Касир раҳматуллоҳи алайҳи: «Ким шу оят билан сифатланса, Исломнинг барча соҳаларига кириб, яхшиликнинг бошидан тутган бўлади», деганлар.

Аллоҳ таоло Ҳужурот сурасида бундай деб марҳамат қилган...

Аллоҳ таоло яна шундай деб марҳамат қилади:

الصَّدِيقُونَ مَعَ وَكُنُوْا اَللَّهُ اَتَّقُوا اَمَنُوا اَلَّذِينَ يَكَيِّفُهَا

«Эй иймон келтирғанлар! Аллоҳга тақво қилинглар ва содиқлар ила бирга бўлинглар» (Тавба сураси, 119-оят).

Сўзларида, ишларида, ниятларида ва иймонларида садоқатли эркак-аёллар содиқлардир. Сўзда садоқатли бўлиш - рост сўзлаш, ёлғон гапирмасликдир. Содиқлик гўзал сифат бўлиб, ҳар бир эркак-аёл учун олий фазилатлардан бўлиб келган. Содиқлик иймоннинг аломатидир. Ким содиқ

бўлса, нажотга эришади.

Аллоҳ таоло марҳамат қилиб айтадики:

عَلَيْهِمُ اللَّهُ أَنْعَمَ الَّذِينَ مَعَ فَأُولَئِكَ وَالرَّسُولُ أَللَّهُ يُطِعِ وَمَنْ

وَحَسْنٌ وَالصَّالِحِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّدِيقِينَ الْنَّبِيِّنَ مِنَ

وَكَفَى اللَّهُ مِنْ كُلِّ فَضْلٍ ذَلِكَ رَفِيقًا أُولَئِكَ ۖ ۶۹

عَلِيهِمَا بِاللَّهِ ۗ ۷۰

«Ким Аллоҳга ва Расулга итоат қилса, бас, ана ўшалар Аллоҳ неъматлантирган набийлар, сиддиқлар, шаҳидлар ва солиҳлар билан биргадирлар. Ва улар қандай ҳам яхши рафиқлардир! Бу Аллоҳдан бўлган фазлдир ва ўта билувчиликда Аллоҳнинг Ўзи кифоя қилур» (Нисо сураси, 69-70-оятлар).

Ушбу оятни ўқиган ҳар бир кишининг қалбида Аллоҳга ва Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламга итоат қилиш истаги туғилиши ва кучайиши турган гап. Чунки ўзини билган, эси бор ҳар бир одам учун набийлар, сиддиқлар, шаҳидлар ва омма мусулмонлар ичидан етишиб чиқсан солиҳлар (яхши ишлари или машҳур бўлган кишилар) билан бирга бўлишдан ортиқ баҳт йўқ! Бу бирлик, албатта, жаннатда бўлади.

Жаннатдаги мақомларда эса мазкур баҳтиёр тоифаларнинг мақоми энг юксак мақомлардир. Бу дунёда баъзи бир солиҳлар билан бир марта кўришиб қўйган, бирорта мажлисда бирга бўлган кишилар бу нарсани умр бўйи эслаб, фахрланиб юрадилар. Бу оятда зикр қилинаётган биргалик эса у дунёда, бир эмас, барча набийлар, сиддиқлар, шаҳидлар ва аҳли солиҳлар билан абадий бўлади.

Аллоҳ таоло Моида сурасида марҳамат қиласи:

مِنْ تَجْرِيْ جَنَّتٌ لَهُمْ صَدَقُهُمُ الصَّدِيقِينَ يَنْفَعُ يَوْمًا هُنَّا أَلَّهُ قَالَ

ذَلِكَ عَنْهُ وَرَضُوا عَنْهُمُ اللَّهُ رَضِيَ أَبْدًا فِيهَا خَلِدِينَ أَلَّا نَهَرُ تَحْتَهَا

«Аллоҳ: «Бу - ростгўйларга ростгўйликлари манфаат берадиган кун. Уларга осталаридан анҳорлар оқиб турган жаннатлар бор, уларда мангу қолувчиidlар. Аллоҳ улардан рози бўлди. Улар ҳам Аллоҳдан рози бўлдилар. Ана ўша буюк ютуқдир», деди», деган (119-оят).

Оятдаги «ростгўйлар»дан мурод иймони содиклардир. «Кун»дан мурод эса қиёмат кунидир.

«Бу - ростгўйларга ростгўйликлари манфаат берадиган кун».

Аллоҳ таолонинг таъкидлашича, қиёмат куни иймонлиларга иймонлари манфаат беради. Мазкур манфаат қуийидаги шаклда зоҳир бўлади.

«Уларга осталаридан анҳорлар оқиб турган жаннатлар бор, уларда мангу қолувчиidlар».

Яъни қиёмат куни иймонлиларга дараҳтлари остидан анҳорлар оқиб турган жаннатлар бор. Улар мазкур жаннатларда абадий қолурлар.

«Аллоҳ улардан рози бўлди. Улар Аллоҳдан рози бўлдилар. Ана ўша буюк ютуқдир».

Бундай бўлишида ҳеч шубҳа йўқ.

نَأْنَعْهُلَلِي ضَرِهَلَلِدَبَعْنَعْ
هُلَلِصَهَلَلِلِوَسَرْ
مُكْلِعْلَاقَمَلَسَوْ
نَأْوَرْبُلَإِلِي دَهَيْقَدِصَلَانِافْ
لَازَيْأَمَوْهَنْجَلَإِلِي رَبْلَإِ
قَدِصَلَإِرْحَتَيْوْقَدِصَيْلُجَرَلَإِ

، آق ي دص هلل ا دنع ب ت ك ي ي ت ح
ب ذك ل ا ن إ ف ، ب ذك ل او م ك ا ي إ و
ر وج ف ل ا ن او ر وج ف ل ا ي ل ا ي ده ي
ل ج ر ل ا ل ا ز ي ا م و ر ا ن ل ا ي ل ا ي ده ي
ي ت ح ب ذك ل ا ي ر ح ت ي و ب ذك ي
ه ا ور . ا ب ا ذك هلل ا دنع ب ت ك ي
ع ب ر ا ل ا

Абдуллоҳ розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Сизлар ростгүйликни лозим тутинглар. Чунки ростгүйлик яхшилика бошлайди. Яхшилик эса жаннатга бошлайди. Киши рост гапираверса ва ростгүйликни исташда бардавом бўлаверса, Аллоҳнинг ҳузурида «сиддиқлардан» деб ёзилади.

Сизлар ёлғондан ҳазир бўлинглар. Чунки ёлғон фужурга бошлайди. Фужур эса дўзахга бошлайди. Киши ёлғон гапираверса ва ёлғончиликни исташда бардавом бўлаверса, Аллоҳнинг ҳузурида «каззоблардан» деб ёзилади». дедилар».

Тұртқындардың мәдениеті

Сиддиқ бўлиш катта баҳт. Аллоҳ таоло Қуръони Каримда сиддиқларни мадҳ этган. Каззоб бўлиш катта бадбаҳтлик. Аллоҳ таоло каззобларни ўз душмани деб эълон килган.

Бас, ҳар бир мўмин-мусулмон сиддиқлардан бўлишга ҳаракат қилсин ва кazzоб бўлишдан ўзини сақласин.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди